

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Faruk Çelik tarafından yazılı olarak yanıtlanması için;

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa Ali BALBAY
İzmir Milletvekili

14 Ekim 2016 tarihinde İzmir-Ödemiş'te "Milli Tarım Projesi'ni" açıklayan Başbakan Sayın Binali Yıldırım programda havza bazlı üretime destek verileceğini "herkes kafasına göre değil havzasına göre ekim yapsın" ifadelerini kullanmıştır.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından da "Türkiye Milli Tarım Destekleme Modeli" adı altında 941 tarım havzasında yetiştirilen ve desteklenecek ürünlerin listesi 18 Ekim 2016 tarihinde yayınlanmıştır.

Desteklenecek ürünlerin listesine bakıldığında ülkemizin hiçbir yerinde meyve yetişmediği gibi bir sonuç çıkıyor.

Oysa Türkiye'de tarım alanlarının % 13,7'sinde meyve üretilmekte olup, bu alan 3 milyon 284 bin ha. dır.(2015) Yine, Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğinin verilerine göre 2015 yılı taze sebze, taze meyve ve narenciye ihracat rakamlarına baktığımızda toplam 3.323.366.192 kg ve 2.084.390.670,35 dolarlık ihracat yapıldığı görülmektedir. Bu rakamların içinde 816.481.776 kg ve 627.337.998,55 dolarlık kısmını yaş meyve oluşturmaktadır.

Yine bakanlığın Web sayfasına baktığımızda ülkemizin dünyada lideri olduğu ürünler sıralamasında; kiraz, incir, kayısı, ayva birinci sıralamada gelmektedir. Devamında vişne, kestane, kavun, karpuz, elma, ceviz, zeytin gibi ürünlerimizin yer aldığını görmekteyiz.

Bu ürünlerdeki üretim payımıza baktığımızda; kirazda %21,5, incirde %26,7, kayısıda %19, ayvada %23, vişnede %13, zeytinde %8,2, kestanede %3 gibi dünya üretimi içerisinde hafife alınmayacak oranlarda üretmekteyiz.

Örneğin kiraz üretiminde Türkiye'nin ilk kiraz hasadının yapıldığı İzmir-Kemalpaşa ilçemizde yetiştirilen kiraz ve şeftalinin 86 bin dekar alanda 60 bin ton üretim yapıldığını ve 3 milyon ağaç varlığı ile kirazın % 60, şeftalinin % 80'inin dünyanın pek çok ülkesine ihraç edildiğini gösterebiliriz. Kemalpaşa'da öne çıkmış kiraz, şeftali gibi meyvelerle birlikte, diğer illerimizle özdeşleşmiş meyvelerin de desteklemeler dışında bırakılmasını anlamak mümkün değildir.

Bu bağlamda:

1. 941 tarım havzasının ürün listesi belirlenirken çiftçi birliklerinden, ziraat odaları, ziraat mühendisleri, veteriner hekim gibi meslek odaları ile akademik odalardan görüş alınmış mıdır? Bu kurum ve kuruluşların görüşleri neler olmuştur?

8884

2. Dünyada lideri olduğumuz ürünlere desteklemede bulunmamanızın sebebi nedir?
3. 2015 rakamlarına göre Türkiye’de tarım alanlarının % 13,7’sinde üretimi yapılan meyve neden destekleme dışında tutulmuştur? Yani meyveye destekleme neden yok?
4. Bakanlığınızca uygulanan bu tasarruf meyve üreticilerimizi olumsuz etkilemeyecek midir?
5. 2.617.022 ha ekilen yem bitkilerine destekleme yapılırken, 3 milyon 284 bin ha. da yetiştirilen meyveye neden destek verilmemektedir?
6. İzmir-Kemalpaşa ilçemiz için desteklenecek ürünler listesinde “arpa, buğday, tritikale, yem bitkileri, zeytinyağı” yer alırken, ülkemizde üretimde lider olduğu kiraz, şeftali gibi meyveler neden destekten mahrum bırakılmıştır?
7. Ülkemizin pek çok ilinde yetiştirilen patatesten-kayısıya, üzümünden-incire, sofralık zeytinden-armuta, şeftaliden-kiraza üreticilerimizin girdi maliyetleri ve çevremizde cereyan eden savaşlar nedeniyle pazarlama sıkıntısı yaşadıkları bu dönemde neden destekleme dışında bırakılmışlardır?
8. 941 tarım havzasında ilan edilen ürünlere ilişkin desteklemeler hangi kriterlere göre ve nasıl hesaplanarak yapılacaktır?